

Denne ukas viktigste	2
<i>Synfaring i nybyggene</i>	2
<i>Utlysning av fakultetets legater og fond for 2010</i>	2
<i>Garbage sorting at HIB</i>	2
Essentials in English	3
<i>In good company?</i>	3
Siste nytt fra BIO	3
<i>Tellekantene og publisering ved BIO – del 1</i>	3
<i>Tøff som en kutling</i>	3
<i>Museumsprosjektet 2014 – en avklaring</i>	3
<i>Forskningsdagene 2009</i>	4
<i>Doktorgrad på egen torskemeny</i>	4
<i>Omvendt startpakke til Stein Kaartvedt</i>	4
<i>Tellekantene og publisering ved BIO – del 2</i>	4
Stim-news	5
<i>PhD seminar and STIM Weekending Next Friday</i>	5
Siste nytt fra verden rundt oss	5
<i>UiB in top 200 among 9000 universities</i>	5
<i>PÅ VEI 13.oktober</i>	5
<i>Faglig-pedagogisk dag: kom med forslag!</i>	6
<i>Oppfordring til kvinnelige realfagstudenter – skriv ditt realvalg!</i>	6
<i>Foreleserprisen til Knut Børve</i>	6
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	6
<i>Fagboksalg på Studia</i>	6
<i>Bergen museum: gaveidèr til jul, jubileum, fødselsdager eller firmagaver!</i>	6
<i>Lytter til webredaktørene</i>	7
<i>Soria Moria 2 lovar auka løyvingar</i>	7
<i>SV- og HF-studentene angret oftest på studievalget</i>	7
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	7
<i>Utlysning fra det spanske EØS-fondet</i>	7
<i>Lite program, stor suksess</i>	7
Ukens bilde	7
Faglige møter	7
<i>Bærekraft, helse og god smak – sjømat i en travel hverdag</i>	7
<i>Første møte i Bergensavdelingen av Norwegian Society for Immunology</i>	8
<i>Ferske funn vedrørende ungdoms utdanningsvalg</i>	8
<i>Leaching is the controlling mechanism behind lake acidification</i>	9
Nye artikler	9
<i>Adèle Mennerat: blåmeis bruker aromatiske planter i sitt bakterieforsvar</i>	9
<i>Arild Folkvord, Øyvind Fiksen, Hans Høie, Arne Johannessen & Knut Wiik Vollset: hva kohortens størrelsesfordeling sier om fiskelarvenes økologi</i>	9
<i>Mikko Heino: evolusjonære effekter av fiske også for torsken ved Island?</i>	9
<i>Jon Egil Skjæraasen, James Kennedy & Ian Mayer: mekanismer som regulerer eggdannelse og 'skipped spawning' hos torsk</i>	10
<i>Egil Karlsbakk: sovesykeparasitter hos laksefisk</i>	10

Denne ukas viktigste

Synfaring i nybyggene

Onsdag 14.10 kl. 13-15 er det "åpent hus" i nybyggene.

Det meste av byggarbeidene og laboratorieinnredningen nå ferdig, men det står noe igjen i 1. etasje og det er noen "småfeil" rundt omkring som skal rettes opp. Kontorinnredningen og nyinnkjøpt brukerutstyr (vaskemaskiner, autoklaver, kjøleskap etc. etc.) er heller ikke kommet på plass.

Det er satt opp navn på noen av kontordørene. Her kan det komme betydelige endringer før vi flytter inn. De som deltar på synfaringen kan ikke etterpå komme og be om annet kontor, ettersom denne prosessen ikke er avsluttet.

OBS: Alle MÅ bruke plastovertrekk på skoene når de går inn i områdene som er merket med dette (vi deler ut plastovertrekk, alternativet er å gå på sokkelesten).

Gunar Bratbak

Utlysning av fakultetets legater og fond for 2010

Annuumsmidlene til forskningsgruppene kommer til å bli lave også neste år, og alle slags inntekter kan være verdifulle. Fakultetet rår over legatmidler som gir om lag en halv million kroner til utdeling. Dette er delt opp i en serie små og litt større legater. Du trenger ikke sende egen søknad til hvert legat, men angi hvilke legater din søknad kan passe til. Pass på å lage en god prosjektbeskrivelse. Angi hvordan søknaden er relevant i forhold til hvert av legatene du håper på midler fra. Flere av fondene har meget gamle statutter og disse må tolkes med moderne øyne. Myrdrkningsfondet har for eksempel støttet en stor bredde av biologisk forskning. Forklar hvorfor prosjektet du søker om er viktig for forskningsgruppas faglige mål.

Fristen for å søke om midler fra de fakultetsspesifikke legater og fond er 1. desember. Beløpene som stilles til rådighet for de forskjellige legater og fond blir ikke vedtatt av universitetsstyret før i februar 2010, og det kan derfor bli justeringer i forhold til beløpene som er anslått nedenfor, som er tildelingene for 2009.

- **Felleslegat for geofysisk forskning** (Beløp: 58 100,-)
- **Overlege Klaus Hanssens legat** (Beløp: 5 100,-)
- **Bergen Myrdrkningsforenings fond** (Beløp: 74 700,-)
- **Hans B. Fasmers fond** (Beløp: 88 800,-)
- **Joachim Frieles legat nr. 1** (Beløp: 14 000,-)
- **A. Heiberg og H. B. Fasmers fond** (Beløp: 29 000,-)
- **Det alminnelige naturvitenskapelige forskningsfond** (Beløp: 110 400,-)
- **Johan Lothe og hustrus legat** (Beløp: 8 300,-)
- **Felles legat til fordel for biologisk forskning** (Beløp: 110 400,-)

Oversikt, formål for legatene og søknadsskjema finner du [her](#).

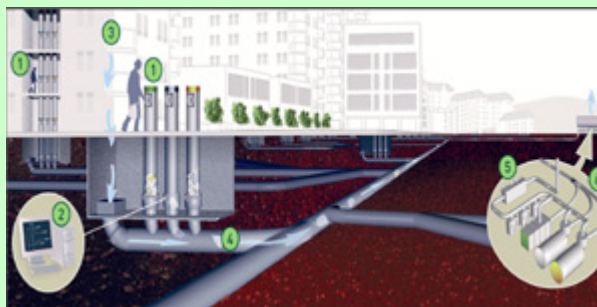
Garbage sorting at HIB

Les
Høyteknologisentrets
[Info om kildesortering](#).
Vi kan nå kildesortere
fom 1.10.09 / From
01.10.2009 rubbish at

HIB can be sorted. [More information](#) (in Norwegian).

Mer informasjon på web fra http://www.bir.no/kretslopet_no/index.asp

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#). **Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien** (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Løpende	Stimulering til bilateralt forskningssamarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	Løpende	Arrangementsstøtte HAVBRUK
Løpende	Prosjektetablering (PES) støtte til enkeltprosjekter	Løpende	Utenlandsstipend for FRIBIO-stipendiater
14.okt	IS-BILAT (Leiv Eriksson)	Løpende	Nærings-PhD
14. okt	HAVBRUK (Brukerstyrt havbruksforskning)	Løpende	Støtte til norsk deltagelse i etablering av forskningsinfrastruktur på ESFRI Roadmap 2008
14. okt	Rammebevilgning under PES-ordningen (PES)	14. okt	NORKLIMA og HAVKYST (fellesutlysning fra Havet og kysten og NORKLIMA)
14. okt	Skisse BIP og KMB (BIA, Forskningsrådet)	15. okt	UiBs internasjonale gjesteforskermidler (gamle sider)
18. nov	ERC StG Life sciences	30. okt	Abel Extraordinary Chair
25. nov.	Frist for BIP og for KMB basert på obligatorisk skisse med prosjektstart 1.4. 2010	28. okt	ERC StG Physical Sciences & Engineering
3. dec	FP7: INFRASTRUCTURES - 2010-1	11. nov	PES midler gjennom UiB
3. dec.	FP7: Research for SMEs	24. nov.	FP7: INFRASTRUCTURE - 2010-2
5. jan 2010	FP7: Environment	25. nov	Obligatorisk skisse SFI (Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) (Forskningsrådet) (Endelig søknad 17. februar)
		31. dec	Marie Curie Reintegration Grants (RG)
		14.jan 2010	FP7: KBBE , Ocean of tomorrow, Africa

Essentials in English

In good company?

Kuvvet Atakan, the Vice-Rector for Education says that UiB's application to participate in iTunes U has been granted. This means that the first step towards making lectures available on the internet has been taken. Read more in [På Høyden](#).

Siste nytt fra BIO

Tellekantene og publisering ved BIO – del 1

Det klages mye over "tellekantene" i norsk forskning, at vi blir målt, telt og veid og belønnet for dette. Det kan helt sikkert bli både for mye og for lite av Møllers tran, men jeg tror at det er sunt at vi blir målt. Ved BIO har vi ikke brukt det nasjonale tonivåsystemet ved fordeling av penger til forskningsgruppene. I stedet har gruppene fått en sum for hver referee-basert artikkel og en annen sum som har vært proporsjonal med tidsskriftets Journal Impact Factor i ISI-databasen. I løpet av disse årene har BIOs forfattere i betydelig grad lagt om til å publisere i mer prestisjefylte tidsskrift. Noen sier at artiklene ikke blir bedre av dette, men der tar de feil, for publikasjonene blir bedre av at forfatterne må anstrenge seg mer for å komme inn i de gode tidsskriftene. I tillegg får forfatterne flere siteringer og dermed på sikt flere lesere. Rene kinderegget! Et lite glimt inn i datasettet for disse betraktningene finner du i "del 2" lenger nede i dette fantastiske nyhetsbladet.

Hilsen Jarl Giske

Tøff som en kutling

Anne Christine Utne Palm sier at i Benguela-strømmen utenfor Namibia bor det en liten ekstremfisk. Se film om hvorfor kutlingen er den tøffeste fisken i dette økosystemet hos [forskning.no](#)

Museumsprosjektet 2014 – en avklaring

I et nytt leserbrev forklarer **Gunnar Bratbak** sin mening. Les mer fra [På Høyden](#).

Forskningsdagene 2009

Vibeke Saure Lokøy was involved in a hands-on activity involving zebrafish that seems to have been very popular to judge from the pictures! [Read the article in BA.](#) It isn't too early to begin to think about next year!

Doktorgrad på egen torskemeny

Ann-Cecilie Hansen har i fire år forsøkt å få torsk til å spise hvete og mais. Nå har hun lyktes og har tatt doktorgrad i føring av torsk. Les mer fra [Helgeland Arbeiderblad](#)

Omvendt startpakke til Stein Kaartvedt

Det har etter hvert blitt ganske vanlig at nytilsatte ber om (og får) en startpakke. I andre deler av samfunnet er det mer vanlig at ledere får en sluttpakke. Her er en kombinasjon – en ansatt som får en startpakke av kollegene sine her for å kunne komme raskt inni sin nye jobb.

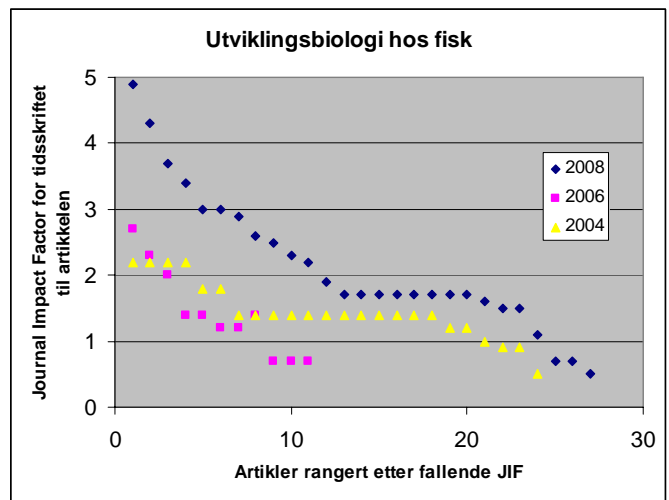
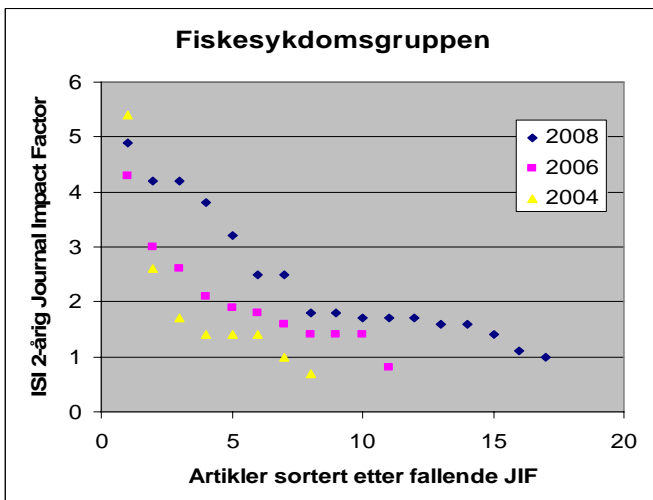
Her er vår kjære **Stein Kaartvedt** iført startpakken fra "Haremssambandet" i Bergen.

Stein har vært prof II ved BIO siden 2007 (hovedstilling ved Bio UiO) - han sa opp bistillingen i forbindelse med at han har begynt som professor ved Saudi-Arabias nye eliteuniversitet KAUST, King Abdullah University of Science and Technology.

Tellekantene og publisering ved BIO – del 2

BIO har nå levd så lenge at det går an å se på trender i vårt liv. Inspirasjonen til det jeg nå gjør kommer av at et annet norsk biologisk institutt foreslår at en liten gruppe av "primærnærings-tidsskrift" flyttes fra nivå 1 til nivå 2 i det norsk belønningssystemet, slik at de forskningsmiljøene som forsker til nytte for primærnæringene også skal ha noen nivå 2-tidsskrift å sende sine resultat til. Ett av de foreslåtte tidsskriftene er *Aquaculture* som fra 2004 til 2008 har fått økt som Journal Impact Factor fra 1,4 til 1,7. Men det er likevel et stykke igjen til den høye prestisjen.

BIO har ikke brukt disse to nivåene i vår interne finansieringsmodell, men rett og slett ISIs JIF. Den har mange svakheter som ethvert annet enøyd mål, men vi har brukt den likevel (sammen med flere andre resultatmål). Og hva har skjedd: forskerne ved BIO publiserer i langt større grad enn før i tidsskrift med høyere JIF og høyere prestisje. Dette gjelder også de forskningsgruppene som henvender seg til forskningsbehovene i havbruksnæringen, slik de to figurene viser.

Så min påstand er at det er ikke nødvendig med egne nasjonale mesterskap innen primærnæringstidsskrift. Det går an å løfte blikket og ambisjonene slik at forskningen både er til stor nytte for primærnæringene og for det internasjonale forskersamfunnet.

Stim-news

PhD seminar and STIM Weekending Next Friday

STIM is happy to announce the first PhD seminar of this semester:

“Bacterial growth limitation in the Norwegian Sea”

By L. Antonio Cuevas from Marine Microbiology

Friday 16th of October at 4:30 pm

Place: “the blue meeting room”, 2etg mellombygget, HIB

Seminar will be followed by a STIM weekending with free pizza and drinks available for purchase.

Everybody is welcome!

Siste nytt fra verden rundt oss

UiB in top 200 among 9000 universities

The Times Education Supplement rankings have been published for 2009. UiO is 101 and UiB is 144 among 9000 universities world wide. [Read more.](#)

UiB 83 plasser opp fra i fjor. Universitetene i Oslo, Bergen og Trondheim klatrer oppover på en rangering av verdens beste universiteter. Les mer [På Høyden](#) og i [Aftenposten](#).

	2006 RANK	NAME	PEER REVIEW	EMPLOYER REVIEW	STAFF/STUDENT	CITATIONS/STAFF	INTERNATL STAFF	INTERNATL STUDENT	OVERALL
1	1	Harvard University	100	100	98	100	85	78	100
2	3	Univ. of Cambridge	100	100	100	89	98	96	99.6
3	2	Yale University	100	99	100	94	85	77	99.1
4	7	Univ. Coll. London	98	99	100	90	96	99	99.0
5	6	Imperial Coll London	100	100	100	80	98	100	97.8
5	4	University of Oxford	100	100	100	80	96	97	97.8
7	8	University of Chicago	100	99	97	88	77	83	96.8
8	12	Princeton University	100	96	82	100	89	81	96.6
9	9	Mass. Inst of Technol	100	100	89	100	31	95	96.1
10	5	Calif Inst of Technol	99	72	87	100	100	89	95.9
51	48	Univ. Copenhagen	84	67	100	48	71	73	78.8
63	81	Aarhus University	83	51	65	75	69	66	74.5
67	88	Lund University	84	59	55	78	57	62	73.7
75	63	Uppsala University	89	51	42	80	68	40	71.9
101	177	University of Oslo	77	62	85	40	32	58	67.7
108	91	Univ Helsinki	85	42	53	67	29	21	66.1
144	227	University of Bergen	59	53	62	58	60	64	60.7
159	133	Techn. Univ of Denm	39	34	99	62	93	47	59.5
174	173	Kungl. tekn högkolan	58	45	49	46	83	98	56.9
185	258	Univ Gothenburg	49	26	63	62	65	86	55.8
198	162	Chalmers U of Techn	58	37	48	56	44	57	53.8

PÅ VEI 13.oktober

Informasjonsuken PÅ VEI arrangeres 13-15.oktober. Gjennom "min karriere"-foredrag blir tidligere studenter synlige som rollemodeller for de nye bachelorstudentene.

Nyhets sak: <http://www.uib.no/matnat/nyheter/2009/09/paa-vei-mot-drommejobben>

Faglig-pedagogisk dag: kom med forslag!

Vi minner om Fagleg-pedagogisk dag, som blir arrangert fredag 5. februar 2010. Alle fagmiljøa ved UiB blir invitert til å komme med forslag til tema dei kan påta seg å forelese i/halde kurs om på neste års Fagleg-pedagogisk dag. Meir: <http://www.folk.uib.no/ngfge/2009/Fagleg-pedagogisk dag.pdf>

Oppfordring til kvinnelige realfagstudenter – skriv ditt realvalg!

Her er oppfordringen til realfagsjentene - og nede i venstre hjørne finner du kort omtale av prosjektet på www.kvinneriforskning.no og www.forskning.no ("Jente skriv ditt realvalg", er mest oppdatert)

Foreleserprisen til Knut Børve

Vi gratulerer Knut Børve ved Kjemisk institutt med prisen som årets foreleser for 2008/09. Prisutdelingen er på tirsdag 13.oktober kl 12, i 1.etg i Realfagbygget. Fakultetet oppfordrer ansatte til å møte opp til overrekkelsen. http://nyheter.uib.no/?modus=vis_nyhet&id=44660

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

15.10	BIO: stipendiat i celle- og utviklingsbiologi
15.10	Stipendiat ved Molekylærbiologisk institutt
15.10	Marine Biology Research Fellow at Marine Biological Association Laboratory, Plymouth, UK
17.10	Postdoktorstilling og stipendiatstilling i molekylærbiologi eller cellebiologi ved Institutt for klinisk medisin
22.10	Bergen museum: overingeniør
22.10	Bergen museum: avdelingsingeniør, 3 stillinger
24.10	Senter for vitenskapsteori: forsker, reflexive systems biology
27.10	Project Manager (Scientist/Botanist): Exhibition Greenhouse. NHM, UiO
31.10	Postdoc and PhD positions Center of Macroecology, Evolution and Climate, University of Copenhagen and Technical University of Denmark
01.11 (until positions are filled)	5 research positions (Biochemistry, Genetics or Physiology; Ocean acidification, Marine Population Dynamics; Sciences of the solid Earth; Atmospheric Sciences, Physical Oceanography or Marine Engineering) at The Scripps Institution of Oceanography University of California, San Diego, US
09.11	Postdoc opportunities in the US through the Mendenhall Reserach Fellowship Program
15.12	Assistant professor , Climate System Modeling, University of Southern California, US
31.12	2 PhD positions U of Wellington, New Zealand (molecular biology - coastal marine species)

Fagboksalg på Studia

FAGBOKSALG
50-80% rabatt på over 1000 titler!
12.-24 oktober i alle studias butikker
studentsenteret - handelshøyskolen - lærerskolen - teknikken - haukeland - www.studia.no

Bergen museum: gaveidèer til jul, jubileum, fødselsdager eller firmagaver!

Bergen Museum har utvidet sitt varesortiment, og kan nå tilby fine gullsmedprodukter til gode priser for ansatte ved UiB, 15 % rabatt av utsalgspris. [Les mer.](#)

Lytter til webredaktørene

UiBs lokale webredaktører møttes for første gang i forrige uke. Målet var å styrke eksterntwebens fremtid, i følge nettredaktør Helge Olsen. Les mer [På Høyden](#)

Soria Moria 2 lovar auka løyvingar

Regjeringa ynskjer å styrka basisløyvingane til universiteta og auka forskingsløyvingane i åra framover. Rektor Sigmund Grønmo ser positivt på måla ein set seg i i Soria Moria 2, men er spent på sjølve gjennomføringa av lovnadane. Les meir [På Høyden](#).

SV- og HF-studentene angrep oftast på studievalget

Over 1200 bergensstudenter som avsluttet studiene i 2007 har deltatt i [undersøkelsen](#), som er utført av [Karrieresenteret i Bergen](#). Les mer i [BT.no](#)

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Utllysning fra det spanske EØS-fondet

This call for proposals will fund stays of researchers from Spain, into research centres in Norway, Iceland and Liechtenstein, and from these countries into Spanish research institutions, with the aim to improve and to deepen the academic and research international cooperation between Norway, Iceland, Liechtenstein and Spain.

The call is addressed to Senior, Postdoc and Predoc researchers working in fields pertaining to the experimental sciences, specially but not only to mathematics and related disciplines, and to any discipline using mathematics.

Deadline for applications: October 30. [Full call here](#).

Lite program, stor suksess

Sju av ti forskeropphold i USA og Canada gir uttelling for norske forskere i form av vitenskaplige publikasjoner, og ni av ti bidrar til varig samarbeid mellom forskningsmiljøene. [Les mer](#)

Ukens bilde

Some of our more well-dressed ancestors?

The Nile Basin Research Group on Biodiversity and Land Use Change met last week in Dar es Salaam, Tanzania, to work on publications. Biologists from Bergen were **John-Arvid Grytnes, Richard Telford, Ole Reidar Vetaas** and **Inger Elisabeth Måren**. On a field trip to Jozani National Park on Zanzibar we were lucky to see this endemic primate, the Red Colobus (*Piliocolobus kirkii*).

Photographer: Inger E. Måren

Thanks to John-Arvid Grytnes for the tip!

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](#) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Faglige møter

Bærekraft, helse og god smak – sjømat i en travel hverdag

Vi sender programmet for Sjømatkonferansen som skal avholdes i Bergen den 20. Oktober 2009. Programmet er svært aktuelt med mange gode tema. Fint om dette kan videresendes til andre personer på ditt instiutt. For studentene har vi en spesialpris på kr. 490,- . Vi håper å se deg/dere på Sjømatkonferansen!

[Påmelding](#). [Last ned pdf-versjon av program](#) [Vanskelig å se nyhetsbrevet - klikk her](#)
 Vennlig hilsen FISKERIFORUM VEST, Eli Knutsen Nybø, Tlf. 55554890
www.fiskeriforum.no, nybo@sjomat.no

Første møte i Bergensavdelingen av Norwegian Society for Immunology

Norwegian Society for Immunology (NSI) Bergen Branch

Join us at the
1st Bergen Meeting on the 22nd october at Aud. 2, BBB

Time	Topic	Speaker
10:00	Welcome	Silke Appel, NSI, Gades UiB
10:10	Cellular immune response against Giardia lambila	Kurt Hanevik, IFI, UiB
10:25	Myasthenia Gravis Research Group	Fredrik Romi, IKM, UiB
10:40	Fish Immune Cells and Function	Heidrun Wergeland, BI, UiB
10:55	Coffee Break	
11:15	Mycobacterial proteomics and Immunology Group	Harald Wiker, Gades, UiB
11:30	BrdU-labeling as an environmental tool in marine organisms	van der Meeren, IMR, UiB
11:45	The effect of IgE-synthesis of Pholcodine, a cough depressive morphine analogue	Erik Florvåg, Helse-Bergen
12:00	New frontiers in modeling immuno-function. Xenograft and imaging studies	Emmet McCormack, IFI, UiB
12:15	Lunch	
12:45	The endocrine autoimmune group	Eirik Bratland, IFI, UiB
13:00	Atlantic Halibut and its immune system	Sonal Patelm, FI, UiB
13:15	Use of dendritic cells in immunotherapy	Arnt-Ove Hovden, Gades, UiB
13:30	Presentation of Immunology Research at NIFES	Elisabeth Holen, NIFES
13:45	Coffee Break	
14:00	Immunological aspects of acute myeloid leukemia	Elisabeth Ersvær, IFI, UiB
14:15	Common defence mechanisms in food allergy and IBS? Results from a translational model	Kirsi Vaali, IFI, UiB
14:30	Phosphoflow in immune cells of Interferon-β treated multiple sclerosis patients	Sonia Gavasso, IKM, UiB
14:45	Paraneoplastic cerebellar degeneration and Matchmaker Two-hybrid system	Nina Aarskog, IKM, UiB
15:00	Concluding Remarks	Anette S. Bøe Wolff, NSI, IFI

OPEN FOR ALL

Please join us also for a nice time at Lille Escalón Tapas Restaurant (Neumanns gate 5) at 19:30 the same evening. Sign up at the meeting.

Aim: From building a network to joint co-operation

NSI Bergen Branch
 Silke Appel
 Bergithe Oftedal
 Elisabeth Ersvær
 Sonia Gavasso
 Heidrun Wergeland
 Anette SB Wolff

Ferske funn vedrørende ungdoms utdanningsvalg

Marianne Løken fra Naturfagssenteret ved Universitetet i Oslo vil fortelle om ferske funn vedrørende ungdoms utdanningsvalg. Resultatene er hentet fra spørreundersøkelsen Vilje-convalg, som ble gjennomført høsten 2008, blant førsteårsstudenter over hele landet. Onsdag 14. okt. Aud 3 kl 14.15 – 15:00

Leaching is the controlling mechanism behind lake acidification

Learn more when John Boyle, Richard Chiverrell, Andy Plater & Ian Thrasher visit from the Department of Geography, University of Liverpool, UK

Date: 29 October 2009 **Time:** 13.15 **Place:** Auditorium 4, Realfagbygget. [learn more.](#)

Nye artikler

Adèle Mennerat: blåmeis bruker aromatiske planter i sitt bakterieforsvar

Mennerat Adèle, Pascal Mirleau, Jacques Blondel, Philippe Perret, Marcel M. Lambrechts and Philipp Heeb 2009. Aromatic plants in nests of the blue tit *Cyanistes caeruleus* protect chicks from bacteria. *Oecologia* 161: 849-855

Abstract Several bird species add fresh fragments of plants which are rich in volatile secondary compounds to their nests. It has been suggested, although never tested, that birds use fresh plants to limit the growth of nest microorganisms. On Corsica, blue tits (*Cyanistes caeruleus*) incorporate fresh fragments of aromatic plants into their nests. These plants do not reduce infestation by nest ectoparasites, but have been shown to improve growth and condition of chicks at fledging. To understand the mechanisms underlying such benefits, we experimentally tested the effects of these plants on the bacteria living on blue tits. Aromatic plants significantly affected the structure of bacterial communities, in particular reducing bacterial richness on nestlings. In addition, in this population where there is a strong association between bacterial density and infestation by blood-sucking *Protocalliphora* blow fly larvae, these plants reduced bacterial density on the most infested chicks. Aromatic plants had no significant effect on the bacteria living on adult blue tits. This study provides the first evidence that fresh plants brought to the nests by adult birds limit bacterial richness and density on their chicks.

Arild Folkvord, Øyvind Fiksen, Hans Høie, Arne Johannessen & Knut Wiik Vollset: hva kohortens størrelsesfordeling sier om fiskelarvenes økologi

Folkvord Arild, Øyvind Fiksen, Hans Høie, Arne Johannessen, Erling Otterlei and Knut Wiik Vollset 2009. What can size distributions within cohorts tell us about ecological processes in fish larvae? *Sci. Mar.* 73S1: 119-130

Abstract Marine fish larvae are subject to variable environments, which is probably reflected in their growth and survival rates. Mortality rates are generally high and size-dependent. At the species level, these mortality rates are usually accompanied by correspondingly high growth rates. Here we provide examples from experimental studies with Atlantic cod (*Gadus morhua*) and Atlantic herring (*Clupea harengus*) larvae, in which multiple cohorts were followed over time. Body size, prey concentrations, and temperature are shown to influence growth rates. We present a method based on cumulative size distributions (CSDs) for visualizing variability of sizes within cohorts over time. Analysis of CSDs revealed size-selective mortality and variations among populations in size- and temperature-dependent growth throughout ontogeny. We found that cod larvae consistently exhibit higher growth rates than herring larvae. While cod larvae may have an advantage over herring larvae when food availability is high, herring were more able to survive at low food concentrations than cod. Cod and herring seem to represent two growth strategies: cod larvae are relatively small at hatching and a high growth rate appears to be a prerequisite for success, whereas herring larvae are initially large, but grow more slowly.

Mikko Heino: evolusjonære effekter av fiske også for torsken ved Island?

Pardoe, H., Vainikka, A., Thórdarson, G., Marteinsdóttir, G. and Heino, M. 2009. Temporal trends in probabilistic maturation reaction norms and growth of Atlantic cod (*Gadus morhua* L.) on the Icelandic shelf. *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 66: 1719-1733.

Abstract: Decreasing temporal trends in probabilistic maturation reaction norm (PMRN) midpoints, symptomatic of earlier maturation despite environmentally induced variation in growth, have been observed in many exploited fish stocks. Here, we studied the growth and maturation trends of female and male Icelandic cod (*Gadus morhua*) by estimating PMRN midpoints for cohorts 1964-1999 and found evidence that a shift towards maturation at smaller sizes and younger ages has occurred independently of changes in growth, condition, and temperature. Weighting the data with regional survey abundance estimates to account for spatial heterogeneity in maturity status and sampling

intensity did not qualitatively affect the temporal trends. Length-at-age also decreased through the study period, which, through simulations, could be attributed to the energetic costs of earlier maturity at maturing age groups but not at younger ages. These findings support the hypothesis that such changes in maturation schedules are not caused by environmental factors alone but could also reflect a genetic change, potentially in response to intensive fishing

Jon Egil Skjæraasen, James Kennedy & Ian Mayer: mekanismer som regulerer eggdannelse og 'skipped spawning' hos torsk

Skjæraasen, Jon Egil, Kennedy, James, Thorsen, Anders, Fonn, Merete, Strand, Bente Njos, Mayer, Ian & Kjesbu, Olav Sigurd 2009. Mechanisms regulating oocyte recruitment and skipped spawning in Northeast Arctic cod (*Gadus morhua*). CANADIAN JOURNAL OF FISHERIES AND AQUATIC SCIENCES 66: 1582-1596

Abstract: To examine mechanisms that affect fecundity, atresia, and skipped spawning in Northeast Arctic cod (*Gadus morhua*), we conducted an experiment where wild-caught cod (>60 cm) kept under restricted food regimes were subjected to monthly biopsies and hormonal and physical measurements. The power of body weight as a fecundity proxy increased until the presumed end of follicle proliferation in early November; thereafter, it remained stable. Atresia occurred in most females, but for maturing females, mainly close to spawning. Eighteen percent of the females had small gonads with predominantly previtellogenic oocytes at sacrifice in January. These females were past-spawners, verified by postovulatory follicles in their gonads. These "skippers" had lower condition than maturing cod from December, smaller livers upon sacrifice, and lower plasma 17 beta-estradiol values from early November. Until November, oocytes developed similarly for all females, but in November, oocyte development was arrested at the early cortical alveoli stage and atresia occurred in all skippers. In summary, fecundity and skipped spawning seem highly influenced by energy reserves during early vitellogenesis and was limited to females only. Finally, skippers were identifiable long before the predicted onset of spawning, which could have implications for forecasting of egg production and hence stock-recruitment relationships.

Egil Karlsbakk: sovesykeparasitter hos laksefisk

Urawa, Shigehiko, Iida, Yoshisuke, Freeman, Mark A, Yanagida, Tetsuya, Karlsbakk, Egil & Yokoyama, Hiroshi 2009. Morphological and Molecular Comparisons of *Myxobolus* spp. in the Nerve Tissues of Salmonid Fishes with the Description of *Myxobolus murakamii* n. sp., the Causative Agent of Myxosporean Sleeping Disease FISH PATHOLOGY 44: 72-80

Abstract: Myxosporean sleeping disease is known to cause severe mortality of masu Salmon *Oncorhynchus masou masou* and amago salmon *O. masou ishikawae* farmed in Hiroshima, western Japan. Diseased fish become unable to swim, and shortly afterwards die on the bottom of the pond. The causative agent is *Myxobolus* sp. which infects the peripheral nerves of salmon, but its definitive identity and taxonomic status have been unresolved for years. We investigated interspecific relationships among *Myxobolus* spp. infecting the nerve tissues of salmonid fishes from Japan, Europe and North America. Our morphological comparisons revealed that myxospores varied in spore shape, and separated into two types: spherical (typically *M. neurobius*, *M. kisutchi* and *M. neurotropus*) or pyriform (typically *M. arcticus* and *M. fryeri*). Molecular analysis based on small subunit ribosomal DNA (SSU rDNA) demonstrated that *Myxobolus* sp. from the lateral line nerve of amago salmon with sleeping disease in Hiroshima was genetically distinct from other myxosporean species, but had 99.5% sequence similarity to *Myxobolus* sp. from the lateral line nerve of subclinical masu salmon in the Mena River, Hokkaido. Both myxosporeans had similar spherical-type spores. Consequently, *Myxobolus* sp. from the lateral line nerve of both amago and masu salmon in Hiroshima and Hokkaido are considered to be a new species, and described as *M. murakamii* n. sp.